§ 169 Lausuntopyyntö / Päijät-Hämeen liiton toiminta- ja taloussuunnitelma 2027–2029 ja talousarvio 2027

Kunnanhallitus 02.11.2026 § 169
299/00.01.08/2026

Päätös

Kunnanhallitus päätti todeta lausuntonaan, että sillä ei ole huomautettavaa Päijät-Hämeen liiton toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2027–2029 ja talousarviosta 2027.

Esittelijä

kunnanjohtaja Jarkko Seppälä

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää todeta lausuntonaan, että sillä ei ole huomautettavaa Päijät-Hämeen liiton toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2027–2029 ja talousarviosta 2027.

Valmistelija

Jarkko Seppälä
kunnanjohtaja
etunimi.sukunimi(at)hartola.fi puh. 044 743 2217

Asian valmistelu

Päijät-Hämeen liiton perussopimuksen mukaan liitto on maakunnan kehittämisen ja yhteistyön keskus, joka vastaa jäsenkuntia ja niiden väestöä palvelevasta maakunnallisesta suunnittelu- ja kehittämistyöstä sekä edunvalvonnasta.

Päijät-Hämeen liiton ehdotus vuosien 2027–2029 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi ja vuoden 2027 talousarvioksi on liitteenä.

Talousarvioesitys on laadittu siltä pohjalta, että jäsenkuntien maksuosuus liiton käyttömenoihin kasvaa 0 prosenttia kuluvaan vuoteen verrattuna.

Lisäksi kunnilta on suunniteltu kerättäväksi vuonna 2027 erillisrahoitettuna:

- 100.000 euron rahoitusosuus Lahden yliopistokampuksen toimintaan

- 87.000 euron rahoitusosuus Päijät-Häme - Suomen liikkuvin maakunta -hankkeeseen

Vuosien 2027 ja 2028 jäsenkuntien maksuosuuksien kasvuksi on arvioitu 0 prosenttia.

Päijät-Hämeen liitto esittää Hartolan kunnan perusmaksuosuudeksi 28.614 euroa, vähennystä vuoteen 2026 verrattuna -949 euroa eli -3,21 %. Perusmaksuosuuden lisäksi rahoitetaan Lahden yliopistokampusta 1.174 eurolla ja Liikkuvin maakunta -hanketta 1.021 eurolla. Hartolan kunnan kokonaismaksuosuus on yhteensä 30.809 euroa.

Näiden lisäksi kunnat osallistuvat Päijät-Hämeen liikennejärjestelmätyön rahoitukseen, josta Hartolan osuus on 352 euroa vuonna 2027.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Liitteet

Liite1	Lausuntopyyntö Päijät-Hämeen liitto TTS 2027–2029
Liite2	Päijät-Hämeen liitto TTS 2027-2029
Liite3	Maakuntahallitus Pöytäkirjanote §104 12.10.2026

Jakelu

Päijät-Hämeen liitto

Pöytäkirja on viety nähtäväksi kunnan verkkosivuille 3.11.2026.

Otteen oikeaksi todistaa 3.11.2026

Hartolan kunta

Katja Koskula
hallintojohtaja

Ote on sähköisesti allekirjoitettu Hartolan kunnan asianhallintajärjestelmässä.

Tiedoksianto asianosaiselle

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköisellä viestillä 3.11.2026.

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 169

Muutoksenhakukielto,
(Kuntalaki § 136)

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee, vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Eija Launia	Suomi.fi	05.11.2026 09:44:40 UTC+02:00

kaupunginhallitus

Aika **2.11.2026 klo 15:07 - 18.42**

Paikka **kaupunginhallituksen huone**

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	
Läsnä	Lehtimäki Kirsi	puheenjohtaja	14:58 - 18.42
	Kalmi Venla	1. varapuheenjohtaja	15:07 - 18.42
	Ruuth Jarmo	2. varapuheenjohtaja	14.58 - 18.42
	Erkkilä Timo	jäsen	15.01 - 18.42
	Huvinen Kimmo	jäsen	15.01 - 18.42
	Järvinen Kaija	jäsen	14.56 - 18.42
	Rajajärvi Jouko	jäsen	14.52 - 18.42
	Saari Henri	jäsen	14.57 - 18.42
	Tiainen Erika	jäsen	14.59 - 18.42
Muu	Varjo Niina	valtuuston puheenjohtaja	14.58 - 18.42
	Salminen Sami	valtuuston 1. varapuheenjohtaja	14.54 - 18.42
	Mäentalo Mika	valtuuston 2. varapuheenjohtaja	14.57 - 18.42
	Parkkonen Jari	esittelijä	14.58 - 18.42
	Hurmola-Remmi Hanna	pöytäkirjanpitäjä	14.52 - 18.42
	Houhala Keijo	kaupunkiympäristöjohtaja	09:33 - 18.42
	Koski-Lukkari Liisa	hyvinvointijohtaja	15:55 - 17:09
	Paasiranta Piia	asiantuntija	15:55 - 17:17
	Blom Annika	henkilöstöpäällikkö	15:09 - 15:50

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös: Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsitellyt asiat 205 - 205

Pöytäkirjan tarkastus

Päätös: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Jarmo Ruuth ja Timo Erkkilä.

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

Pöytäkirja on julkaistu Heinolan kaupungin verkkosivuilla www.heinola.fi viimeistä allekirjoitusta seuraavana päivänä.

(kts. allekirjoitusten yhteenvetosivu > https://www.heinola.fi/heinola-ja-hallinto/paatoksenteko-ja-paattajat/esityslistat-ja-poytakirjat/muutoksenhakuajan-nahtavana-olevat-sahkoisesti-allekirjoitetut-poytakirjat/

§ 205 Lausunto Päijät-Hämeen liitolle Päijät-Hämeen liiton toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2027–2029 ja talousarviosta 2027
khall 2.11.2026 § 205
963/00.04.01/2026

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa seuraavan lausunnon koskien Päijät-Hämeen liiton ehdotusta vuosien 2027-2029 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi ja vuoden 2027 talousarvioksi:

On tärkeää, että maksuosuudet eivät kasva vuonna 2027 ja kasvu on arvioitu maltilliseksi myös 2028-2029, tämä on linjassa kuntatalouden haasteiden kanssa. Uusia erillisrahoitettavia kohteita on syytä harkita jatkossa huolellisesti yhdessä.

Painopisteet talousarvioon ja -suunnitelmaan on valittu tulevaisuutta silmällä pitäen: puhtaan teollisuuden vauhdittaminen (tilaa luonnolle), saavutettavuuden parantaminen (kansainvälisyys ja kestävyys) ja osaamisen vahvistamisen alueella (Päijänteen verran parempaa elämää).

Huomio tulee olla asioissa, joissa kunnilla ja seudulla on yhteiset intressit ja kunnilla yksinään on vaikeampi yksin vaikuttaa. Tällaisia ovat mm. rahoitusmahdollisuuksien hyödyntäminen, kaavoitus ja myös tiedolla johtamisen ja digitaalisuuden edistäminen seudullisesti sekä kumppanuuksien tiivistäminen kuntien, oppilaitosten, hyvinvointialueen, järjestöjen ja elinkeinoelämän kanssa. Kuntayhteistyön tiivistäminen nähdään olennaisena ja se on hyvin huomioitu tavoitteiden asettamisessa.

Esittelijä kaupunginjohtaja Parkkonen, Jari

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon koskien Päijät-Hämeen liiton ehdotusta vuosien 2027-2029 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi ja vuoden 2027 talousarvioksi:

On tärkeää, että maksuosuudet eivät kasva vuonna 2027 ja kasvu on arvioitu maltilliseksi myös 2028-2029, tämä on linjassa kuntatalouden haasteiden kanssa. Uusia erillisrahoitettavia kohteita on syytä harkita jatkossa huolellisesti yhdessä.

Painopisteet talousarviooon ja -suunnitelmaan on valittu tulevaisuutta silmällä pitäen: puhtaan teollisuuden vauhdittaminen (tilaa luonnolle), saavutettavuuden parantaminen (kansainvälisyys ja kestävyys) ja osaamisen vahvistamisen alueella (Päijänteen verran parempaa elämää).

Huomio tulee olla asioissa, joissa kunnilla ja seudulla on yhteiset intressit ja kunnilla yksinään on vaikeampi yksin vaikuttaa. Tällaisia ovat mm. rahoitusmahdollisuuksien hyödyntäminen, kaavoitus ja myös tiedolla johtamisen ja digitaalisuuden edistäminen seudullisesti sekä kumppanuuksien tiivistäminen kuntien, oppilaitosten, hyvinvointialueen, järjestöjen ja elinkeinoelämän kanssa. Kuntayhteistyön tiivistäminen nähdään olennaisena ja se on hyvin huomioitu tavoitteiden asettamisessa.

Toimivalta Heinolan kaupungin hallintosääntö 5 luku 22 §

Valmistelija hallinto- ja kehitysjohtaja Hanna Hurmola-Remmi
p. 044 780 1420, etunimi.sukunimi@heinola.fi

Valmistelu Päijät-Hämeen liitto on lähettänyt kaupungille ehdotuksen vuosien 2027-2029 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi ja vuoden 2027 talousarvioksi.

Maakuntavaltuuston hyväksymän vuosien 2026–2028 taloussuunnitelmassa jäsenkuntien maksuosuuden kasvu vuoden 2027 käyttömenoihin arvioitiin 0 prosentiksi. Nyt valmisteltu talousarvioesitys on laadittu siltä pohjalta, että jäsenkuntien maksuosuus liiton käyttömenoihin kasvaa 0 prosenttia kuluvaan vuoteen verrattuna. Lisäksi kunnilta kerätään 100 000 euron rahoitusosuus Lahden yliopistokeskuksen toimintaan ja 87 000 euron rahoitusosuus liikunta- ja kulttuurihankkeeseen. Vuosien 2028 ja 2029 jäsenkuntien maksuosuuksien kasvuksi on arvioitu 1-2 prosenttia.

Päijät-Hämeen liiton toimisto lähettää liitteenä olevan ehdotuksen vuosien 2027–2029 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi ja vuoden 2027 talousarvioksi jäsenkunnille tiedoksi ja mahdollista lausuntoa varten. Mahdolliset lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 9.11.2026 sähköpostiosoitteeseen toimisto@paijat-hame.fi.

Esityslistan liitteenä Päijät-Hämeen liiton toiminta- ja taloussuunnitelma 2027–2029 ja talousarvio 2027

Tiedoksianto virallinen ote toimisto@paijat-hame.fi

OTE PÖYTÄKIRJASTA

kaupunginhallitus § 205 2.11.2026

Liitteet

1 Päijät-Hämeen liiton toiminta- ja taloussuunnitelma 2027–2029 ja talousarvio 2027

Sähköisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta otteen oikeaksi todistaa allekirjoittaja

Eija Launia
hallintoassistentti

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Tiedoksianto asianosaiselle

5.11.2026 sähköpostitse

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 205

Heinolan kaupunki

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVHhl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22§)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

§ 299
Päijät-Hämeen liitto, v. 2027-2029 toiminta- ja taloussuunnitelma ja vuoden 2027 talousarvio

HOLDno-2026-821

Valmistelija / lisätiedot:

Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja, paivi.rahkonen@hollola.fi

Liitteet

1 Ehdotus vuosien 2027–2029 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi ja vuoden 2027 talousarvioksi
2 Toiminta- ja taloussuunnitelma 2027-2029 ja talousarvio 2027

Päijät-Hämeen liitto on lähettänyt kunnalle ehdotuksen vuosien 2027-2029 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi ja vuoden 2027 talousarvioksi.

Perussopimuksen mukaan seuraavan kalenterivuoden talousarvio- ja suunnitelmaehdotus on toimitettava jäsenkunnille 15.10. mennessä. Ta loussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille varataan tilaisuus esityksen tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi.

Maakuntavaltuuston hyväksymän vuosien 2026–2028 taloussuunnitelmassa jäsenkuntien maksuosuuden kasvu vuoden 2027 käyttömenoihin arvioitiin 0 prosentiksi. Nyt valmisteltu talousarvioesitys on laadittu siltä pohjalta, että jäsenkuntien maksuosuus liiton käyttömenoihin kasvaa 0 prosenttia kuluvaan vuoteen verrattuna. Lisäksi kunnilta kerätään 100 000 euron rahoitusosuus Lahden yliopistokeskuksen toimintaan ja 87 000 euron rahoitusosuus liikunta- ja kulttuurihankkeeseen. Vuosien 2028 ja 2029 jäsenkuntien maksuosuuksien kasvuksi on arvioitu 1-2 prosenttia.

Päijät-Hämeen liiton toimisto lähettää liitteenä olevan ehdotuksen vuosien 2027–2029 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi ja vuoden 2027 talousarvioksi jäsenkunnille tiedoksi ja mahdollista lausuntoa varten. Mahdolliset lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 9.11.2026 sähköpostiosoitteeseen toimisto@paijat-hame.fi.

Liitteenä Päijät-Hämeen liiton talous- ja toimintasuunnitelma.

Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus antaa seuraavan lausunnon koskien Päijät-Hämeen liiton ehdotusta vuosien 2027-2029 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi ja vuoden 2027 talousarvioksi:

Maakuntaliiton talousarvioesityksen 0-kasvu on linjassa kuntatalouden haasteellisen kuvan kanssa.

Esitettyyn erillisrahoitusosuuteen liikunta- ja kulttuurihankkeeseen kunta suhtautuu taloudellisesta näkökulmasta varauksellisesti, vaikka näkee vuonna 2026 toteutetun Päijät-Hämeen aarrekartta-mallin olleen onnistunut ja tukeneen kulttuurikohteiden

näkyvyyttä ja löytämistä koko maakunnan osalta. Hankkeen toteutuksessa tulee varmistaa toiminnan alueellinen kattavuus, kuntien konkreettinen hyöty sekä toiminnan vaikuttavuuden seuranta

Maakuntaliiton lisäarvo kunnille syntyy siitä, että resurssi kohdistetaan asioihin**,** joita yksittäinen kunta ei pysty yhtä vaikuttavasti hoitamaan itse. Tältä osin keskeistä on valtakunnallinen ja EU-edunvalvonta, vaikuttaminen kilpailukykyä edistävään rahoitukseen kuten infrahankkeisiin ja EU:n yritystukitasoon sekä maakunnan kilpailukykyä edistävä maakuntakaavoitus. Maakuntaliiton edunvalvotaan, maakuntakaavavalmisteluun ja liikennejärjestelmätyöhön tulee kytkeä mukaan tiivis vuorovaikutus maakunnallisen kasvuyhtiön kanssa investointien edistämisen konkretisoimiseksi.

.

Päätös
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Tiedoksi
Päijät-Hämeen liitto (toimisto@paijat-hame.fi), maakuntahallituksen ja -valtuuston Hollolan jäsenet

Päätös on viety nähtäväksi www.hollola.fi 27.10.2026

Otteen oikeaksi todistaa

Hollolan kunnan kirjaamo
27.10.2026

Sonja Aaltonen
toimistosihteeri

Tiedoksianto asianosaiselle

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköisellä viestillä, joka on lähetetty 27.10.2026

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§299

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- oppilaan arviointia (Perusopetuslaki 22 ja 42 c §).
- yksityisen varhaiskasvatuksen valvontaa (Varhaiskasvatuslaki § 63)

Riita-asia käsitellään käräjäoikeudessa.

Iitin kunnan lausunto, Päijät-Hämeen liiton vuosien 2027–2029 toiminta- ja taloussuunnitelma ja vuoden 2027 talousarvio

Kunnanhallitus 26.10.2026 § 174
199/02.01.01/2026

Valmistelija

Hallintosihteeri: Henni-Leena Jaakkola, puh. 040 194 6048, henni-leena.jaakkola@iitti.fi

Perussopimuksen mukaan seuraavan kalenterivuoden talousarvio- ja suunnitelmaehdotus on toimitettava jäsenkunnille 15.10. mennessä. Taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille varataan tilaisuus esityksen tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi.

Maakuntavaltuuston hyväksymän vuosien 2026–2028 taloussuunnitelmassa jäsenkuntien maksuosuuden kasvu vuoden 2027 käyttömenoihin arvioitiin 0 prosentiksi. Nyt valmisteltu talousarvioesitys on laadittu siltä pohjalta, että jäsenkuntien maksuosuus liiton käyttömenoihin kasvaa 0 prosenttia kuluvaan vuoteen verrattuna.

Lisäksi kunnilta kerätään

• 100 000 euron rahoitusosuus Lahden yliopistokeskuksen toimintaan
• 87 000 euron rahoitusosuus liikunta- ja kulttuurihankkeeseen.

Vuosien 2028 ja 2029 jäsenkuntien maksuosuuksien kasvuksi on arvioitu 1–2 prosenttia.

Päijät-Hämeen liiton toimisto on lähettänyt oheismateriaalina olevan ehdotuksen vuosien 2027–2029 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi ja vuoden 2027 talousarvioksi jäsenkunnille tiedoksi ja mahdollista lausuntoa varten.

Mahdolliset lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 9.11.2026 sähköpostiosoitteeseen toimisto@paijat-hame.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja Jarkko Salonen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus toteaa, ettei sillä ole lausuttavaa Päijät-Hämeen liiton toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027-2029 sekä vuoden talousarviosta 2027.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan ehdotuksen yksimielisesti.

Iitin kunta OTE PÖYTÄKIRJASTA

Kunnanhallitus § 174 26.10.2026

Otteen oikeaksi todistaa

03.11.2026

Tuomas Rimpiläinen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjanote on sähköisesti allekirjoitettu

Tiedoksianto
Julkaistu 26.10.2026
Lähetetty 26.10.2026
[x] sähköpostitse
[ ] kirjeitse
[ ] muu

Jakelu
Päijät-Hämeen liitto

Yhteystiedot
Iitin kunta
Rautatienkatu 20–22, PL 32
47401 Kausala
puh. 020 615 9600
faksi 020 615 9617
kirjaamo@iitti.fi

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 174

Muutoksenhakukielto

Seuraavista päätöksistä ei saa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 6 §:n 2. mukaan valittaa tai ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Kärkölän kunta

Kunnanhallitus § 202 26.10.2026

Lausuntopyyntö Päijät-Hämeen liiton vuosien 2027-2029 toiminta- ja taloussuunnitelma ja vuoden 2027 talousarvio

Kunnanhallitus 26.10.2026 § 202
267/02.02.02/2026

Valmistelija kunnanjohtaja eija.liikamaa@karkola.fi, puh. 044 770 2077

Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 12.10.2026 hyväksyä luonnoksen vuosien 2027–2029 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi sekä vuoden 2027 talousarvioksi ja lähettää sen jäsenkunnille tiedoksi ja mahdollista lausunnon antamista varten. Lausunto tulee antaa 9.11.2026 mennessä.

Perussopimuksen mukaan seuraavan kalenterivuoden talousarvio- ja suunnitelmaehdotus on toimitettava jäsenkunnille 15.10. mennessä. Taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille varataan tilaisuus esityksen tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi.

Maakuntavaltuuston hyväksymän vuosien 2026–2028 taloussuunnitelmassa jäsenkuntien maksuosuuden kasvu vuoden 2027 käyttömenoihin arvioitiin 0 prosentiksi. Nyt valmisteltu talousarvioesitys on laadittu siltä pohjalta, että jäsenkuntien maksuosuus liiton käyttömenoihin kasvaa 0 prosenttia kuluvaan vuoteen verrattuna.

Lisäksi kunnilta kerätään:

- 100 000 euron rahoitusosuus Lahden yliopistokeskuksen toimintaan
- 87 000 euron rahoitusosuus liikunta- ja kulttuurihankkeeseen

Vuosien 2028 ja 2029 jäsenkuntien maksuosuuksien kasvuksi on arvioitu 1-2 prosenttia.

Kärkölän kunnan rahoitusosuus vuonna 2026 oli yhteensä 48751 euroa. Vuoden 2027 talousarviossa kunnan osuudeksi on arvioitu 48290 euroa. Lisäksi Kärkölän kunnan osuus Lahden yliopistokeskuksen toimintaan 1981 euroa sekä liikunta- ja kulttuurihankkeeseen 1724 euroa.

Kärkölän kunnan lausunto

Liiton perustehtävä ja yleiset huomiot

Kärkölän kunta pitää tärkeänä, että Päijät-Hämeen liiton toiminta perustuu sen perussopimuksessa määriteltyihin tehtäviin: maakunnalliseen alueidenkäytön suunnitteluun, aluekehittämiseen, lakisääteisiin tehtäviin sekä maakunnallisen yhteistyön ja hyvän elinympäristön edistämiseen.

Suunnitelman painotukset puhtaaseen teollisuuteen, osaamiseen, kestävyyteen ja saavutettavuuteen ovat kannatettavia. Toimeenpanossa tulee tunnistaa kuntien erilaiset lähtökohdat ja huolehtia siitä, että maakunnallinen kehittämistyö hyödyttää myös pieniä kuntia, kyliä ja paikallisia yrityksiä. Liiton tulee keskittyä maakunnalliseen koordinointiin, suunnitteluun, edunvalvontaan ja rahoitusmahdollisuuksien edistämiseen.

Matkailun kehittäminen koko maakunnassa
Kärkölä pitää erityisen tärkeänä, että maakuntastrategian tavoite kestävän matkailun, tapahtumien ja elämysten vahvistamisesta näkyy maakunnallisessa aluekehityksessä, hankkeiden valmistelussa ja seurannassa. Matkailun kehittämisedellytyksiä on tarkasteltava koko Päijät-Hämeen alueella, ei vain suurimpien matkailukeskusten tai Suur-Päijänteen näkökulmasta. Kärkölän luonto- ja maaseutuympäristöt, Huovilan puisto, kulttuurikohteet ja tapahtumat ovat mahdollisia maakunnallisen matkailun vahvuuksia. Liiton tehtävänä on edistää näiden huomioimista maakuntaohjelmassa, kehittämisrahoituksen suuntaamisessa ja kuntien välisessä yhteistyössä. Varsinainen matkailumarkkinointi, tuotteistaminen ja yrityspalvelut kuuluvat ensisijaisesti kunnille, yrityksille ja matkailun kehittämisorganisaatioille, kuten Business Lahdelle / Visit Lahdelle. Työnjaon tulee olla selkeä ja toisiaan täydentävä.

Liikunta ja kulttuuri

Kärkölä suhtautuu myönteisesti kulttuuri- ja liikuntakohteiden saavutettavuutta parantavaan karttapalveluun ja kuntien yhteistyöhön. Vuodelle 2027 esitetyn 87 000 euron erillisrahoituksen vastineeksi tulee varmistaa, että myös Kärkölän kulttuuri-, luonto- ja liikuntakohteet saadaan kattavasti ja ajantasaisesti palveluun. Hankkeen tulee palvella kuntalaisten hyvinvoinnin lisäksi matkailun näkyvyyttä. Tuloksista ja kuntakohtaisesta kattavuudesta tulee raportoida jäsenkunnille.

Yritystoiminta, hankerahoitus ja osaaminen

Liiton aluekehitystyössä tulee huomioida myös pk- ja mikroyritysten, maaseutuelinkeinojen ja matkailupalvelujen mahdollisuudet osallistua maakunnallisiin hankkeisiin. Liiton tehtävään kuuluu kehittämisrahoituksen alueellinen toimeenpano, hankeyhteistyön kokoaminen ja rahoitusmahdollisuuksista tiedottaminen; yrityskohtaiset palvelut järjestetään tarkoituksenmukaisessa työnjaossa muiden toimijoiden kanssa. Lahden yliopistokeskuksen toimintaan esitetyn 100 000 euron erillisrahoituksen vaikutuksia tulee arvioida koko maakunnan osaamis- ja TKI-yhteistyön näkökulmasta ja koulutustarjontaa tulee suunnata entistä vahvemmin työvoimapulasta kärsiville maakunnan toimialoille tukemaan Päijät-Hämeen elinvoimaa ja työllisyyttä.

Saavutettavuus ja alueidenkäyttö

Kärkölä pitää tärkeänä maakunnallista liikennejärjestelmätyötä sekä kantatien 54 kehittämistä. Edunvalvonnassa tulee huomioida myös pienempien kuntien työssäkäynti-, asiointi- ja matkailuyhteydet, joukkoliikenteen toimivuus ja matkaketjut. Maakuntakaavan 2060 valmistelussa tulee turvata kuntien mahdollisuudet kehittää yritysalueitaan, matkailupalvelujaan ja elinvoimaansa kestävällä tavalla. Kuntien osallistuminen valmisteluun on varmistettava riittävän varhaisessa vaiheessa.

Kuntien yhdenvertainen kohtelu ja seuranta

Kärkölä esittää, että liitto tunnistaa kaikkien jäsenkuntien keskeiset kehittämistarpeet ja tarjoaa tasapuoliset mahdollisuudet osallistua maakunnalliseen valmisteluun ja hankeyhteistyöhön. Tämä ei tarkoita rahoituksen tasajakoa kuntien kesken, vaan avointa ja perusteltua alueellista tarkastelua. Raportoinnissa on tarkoituksenmukaista kuvata soveltuvin osin hankkeiden, rahoituksen, edunvalvonnan sekä kulttuuri- ja liikuntatoimien alueellista kohdentumista ja vaikutuksia. Tulosten arvioinnissa tulee huomioida liiton oma tehtävä ja vaikutusmahdollisuudet.

Talous ja maksuosuudet

Kärkölän kunta pitää vuoden 2027 varsinaisten jäsenkuntamaksuosuuksien nollakasvua perusteltuna. Erillisrahoitteisten toimintojen tavoitteet ja vaikutukset on esitettävä läpinäkyvästi. Vuosien 2028–2029 arvioitua 1–2 prosentin maksuosuuksien kasvua tulee arvioida vuosittain kuntien taloudellisen tilanteen ja liiton perustehtävien toteutumisen perusteella. Taloussuunnitelman valmistelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota jäsenkuntien heikkenevään taloudelliseen tilanteeseen. Valtionosuuksiin kohdistuvat leikkaukset ja kuntien kasvavat talouspaineet edellyttävät, että myös liiton toiminnassa etsitään aktiivisesti kustannusten kasvua hillitseviä toimenpiteitä sekä toiminnan tehostamismahdollisuuksia. Tavoitteena tulee olla jäsenkuntien maksuosuuksien mahdollisimman maltillinen kehitys tulevina vuosina.

Yhteenveto

Kärkölän kunta pitää toiminta- ja taloussuunnitelmaa kokonaisuutena perusteellisesti laadittuna. Kunta esittää, että liiton perustehtävä näkyy nykyistä selvemmin matkailun kehittämisedellytysten vahvistamisessa, maakunnallisessa alueidenkäytössä ja saavutettavuudessa, rahoitus- ja hankeyhteistyössä sekä kuntien tasapuolisessa osallistumisessa. Liiton, kuntien ja Business Lahden tehtävät tulee sovittaa yhteen päällekkäisyyksiä

välttäen. Näin liiton toiminta vahvistaa koko Päijät-Hämeen elinvoimaa perussopimuksen mukaisesti.

Esittelijä kunnanjohtaja Eija Liikamaa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

1. merkitä tiedoksi liitteenä olevan Päijät-Hämeen liiton vuosien 2027–2029 toiminta- ja taloussuunnitelman sekä vuoden 2027 talousarvion ja
2. antaa selvitysosassa olevan lausunnon Päijät-Hämeen liiton vuosien 2027–2029 toiminta- ja taloussuunnitelmasta sekä vuoden 2027 talousarviosta.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Jakelu Päijät-Hämeen liitto

Otteen oikeaksi todistaa
27.10.2026

Jaana Nihtilä
asianhallintapäällikkö

Tiedoksianto
☒ sähköinen tiedoksianto
☐ lähetetty postitse tavallisena kirjeenä
☐ lähetetty postitse saantitodistusta vastaan
☐ luovutettu asianosaiselle kirjallista todistusta vastaan

Pöytäkirjan nähtäväksi asettaminen:
27.10.2026

OTE PÖYTÄKIRJASTA

Kärkölän kunta

Kunnanhallitus § 202 26.10.2026

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 202

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVHhl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

Lausuntopyyntö Päijät-Hämeen liiton vuosien 2027–2029 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi ja vuoden 2027 talousarvioksi

Kaupunginhallitus 9.11.2026 § 469
916/00.04.01/2026

Valmistelu ja lisätiedot vt. kaupunginjohtaja Lilli Peltonen
040 781 3602, lilli.peltonen(at)orimattila.fi

Orimattilan kaupunginhallituksen lausunto
Orimattilan kaupunki pitää Päijät-Hämeen liiton tavoitteita hyvin perusteltuina ja pitää myönteisenä, että jäsenkuntien varsinaisiin maksuosuuksiin ei esitetä korotusta vuodelle 2027. Orimattilan kaupungin varsinainen maksuosuus vuodelle 2027 on 185 615 euroa. Lisäksi yliopistokeskuksen rahoitusosuus on 10 240 euroa ja liikunta- ja kulttuurihankkeen rahoitusosuus 4 000 euroa, jolloin Orimattilan maksuosuudet ovat yhteensä 199 855 euroa.
Kaupunki pitää tärkeänä, että myös jatkossa maakuntaliiton toimintaa ja taloutta kehitetään vastuullisesti huomioiden jäsenkuntien taloudellinen toimintaympäristö. Voimavarojen kohdentamisessa on perusteltua painottaa toiminnan vaikuttavuutta sekä niitä tehtäviä ja hankkeita, jotka tukevat konkreettisesti maakunnan ja sen kuntien elinvoimaa, kasvua ja yhteistyötä
Orimattilan kaupunki pitää erityisen tärkeänä maakunnan aktiivista ja tavoitteellista edunvalvontaa sekä saavutettavuuden kehittämistä.

Talousarviossa liikenteen edunvalvonnan painopisteiksi on nostettu Lentorata, Savon oikorata sekä valtateiden 4, 12 ja 24 ja kantatien 54 kehittäminen. Orimattilan näkökulmasta on tärkeää, että valtatie 4:n Tuuliharjan liittymän kehittämistä edistetään osana maakunnan yhteistä edunvalvontaa, saavutettavuutta, liikenneturvallisuutta ja elinvoiman vahvistamista.
Kaupunki suhtautuu myönteisesti kuntayhteistyön vahvistamiseen sekä kansallisen ja EU-tason edunvalvonnan kehittämiseen.
Toiminnan vaikuttavuuden seurannan edelleen kehittäminen tukee maakuntaliiton strategisten tavoitteiden toteutumista ja tekee työn tulokset näkyviksi myös jäsenkunnille.
Orimattilan kaupunki puoltaa toiminta- ja taloussuunnitelman 2027–2029 sekä vuoden 2027 talousarvion hyväksymistä edellä esitetyin huomioin.

Esittelijä vt. kaupunginjohtaja Lilli Peltonen

Päätösehdotus

Orimattilan kaupunki Ote pöytäkirjasta

Kaupunginhallitus § 469 9.11.2026

Kaupunginhallitus päättää todeta lausuntonaan, että se hyväksyy esitetyn Päijät-Hämeen liiton vuosien 2027 - 2029 toiminta- ja taloussuunnitelman ja vuoden 2027 talousarvion. Pöytäkirja tarkastetaan pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta lausuntonaan, että se hyväksyy esitetyn Päijät-Hämeen liiton vuosien 2027 - 2029 toiminta- ja taloussuunnitelman ja vuoden 2027 talousarvion. Pöytäkirja tarkastettiin pykälän osalta kokouksessa.

Toimivalta

Jakelu Päijät-Hämeen liitto

Otteen oikeaksi todistaa

10.11.2026

Satu Laaksonen
hallintosihteeri

Tämä ote on allekirjoitettu sähköisesti Orimattilan kaupungin asianhallintajärjestelmässä.

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 469

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Padasjoen asianhallintajärjestelmässä

§ 183
Lausunnon antaminen Päijät-Hämeen liiton vuosien 2027–2029 toiminta- ja taloussuunnitelmasta ja vuoden 2027 talousarviosta

PADDno-2022-269

Valmistelija / lisätiedot:

Susanna Hietala, susanna.hietala@padasjoki.fi

Liitteet

1 TTS 2027–2029 kuntiin
2 TTS 2027-2029 MKH 12_10.pdf
3 Pöytäkirjanote 12.10.2026 §104.pdf

Päijät-Hämeen liitto on toimittanut jäsenkunnille ehdotuksen vuosien 2027-2029 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi sekä vuoden 2027 talousarvioksi mahdollista lausuntoa varten. Perussopimuksen mukaisesti jäsenkunnille tulee varata mahdollisuus lausunnon antamiseen kuntayhtymän toiminnan ja talouden suunnittelusta.

Talousarvioehdotus on laadittu siten, että jäsenkuntien maksuosuus liiton käyttömenoihin ei kasva vuoteen 2026 verrattuna. Lisäksi kunnilta esitetään kerättäväksi erilliset rahoitusosuudet Lahden yliopistokeskuksen toimintaan sekä liikunta- ja kulttuurihankkeeseen.

Padasjoen kunta pitää jäsenkuntien maksuosuuden 0 prosentin kasvua perusteltuna kuntatalouden edelleen haasteellisessa tilanteessa. Kunta korostaa maakuntaliiton roolia erityisesti valtakunnallisessa ja kansainvälisessä edunvalvonnassa, alueen kilpailukykyä vahvistavan rahoituksen edistämisessä, liikennejärjestelmän kehittämisessä sekä maakuntakaavoituksessa.

Liikunta- ja kulttuurihankkeen osalta kunta tunnistaa hankkeen myönteiset vaikutukset kulttuuri- ja matkailukohteiden tunnettuuden lisäämisessä, mutta pitää tärkeänä, että mahdollisen jatkohankkeen alueellinen kattavuus, kuntakohtaiset hyödyt ja toiminnan vaikuttavuus voidaan osoittaa.

Ehdotus
Esittelijä: Petri Härkönen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää antaa Päijät-Hämeen liiton vuosien 2027-2029 toiminta- ja taloussuunnitelmasta sekä vuoden 2027 talousarviosta seuraavan lausunnon:

Padasjoen kunta toteaa, että maakuntaliiton talousarvioesityksen mukainen jäsenkuntien maksuosuuden 0 prosentin kasvu vuodelle 2027 on perusteltu ja vastaa kuntatalouden nykyisiä haasteita. Kunta pitää tärkeänä, että maakuntaliitto jatkaa toimintaansa taloudellisesti vastuullisesti ja kohdistaa resurssinsa vaikuttavasti maakunnan kehittämiseen.

Padasjoen näkökulmasta maakuntaliiton keskeinen lisäarvo muodostuu sellaisesta edunvalvonnasta ja kehittämistyöstä, jota yksittäisillä kunnilla ei ole mahdollisuutta yhtä vaikuttavasti toteuttaa. Tällaisia tehtäviä ovat erityisesti kansallinen ja EU-tason

edunvalvonta, alueen kilpailukykyä tukevan rahoituksen edistäminen sekä maakunnan pitkän aikavälin kehittämistä ohjaava maakuntakaavoitus.

Kunta pitää tärkeänä, että maakuntaliitto edistää aktiivisesti Päijät-Hämeen saavutettavuutta, liikennejärjestelmän kehittämistä sekä alueen elinvoimaa vahvistavia investointeja. Erityistä huomiota tulee kiinnittää koko maakunnan tasapainoiseen kehittämiseen sekä siihen, että myös pienempien kuntien tarpeet ja kehittämismahdollisuudet huomioidaan maakunnallisessa valmistelussa ja edunvalvonnassa.

Lisäksi Padasjoen kunta katsoo, että maakuntaliiton edunvalvonnan, maakuntakaavatyön ja liikennejärjestelmätyön tulee olla tiiviissä vuorovaikutuksessa maakunnallisen kasvuyhtiön sekä kuntien kanssa, jotta investointien edistäminen, yritystoiminnan kasvu ja alueen vetovoiman vahvistaminen toteutuvat mahdollisimman vaikuttavasti.

Padasjoen kunta pitää esitettyjä talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman päälinjoja pääosin perusteltuina eikä sillä ole niihin muuta huomautettavaa.

Päätös
Hyväksyttiin.

Tiedoksi
Päijät-Hämeen liitto (toimisto@paijat-hame.fi), maakuntahallituksen ja -valtuuston Padasjoen jäsenet

Nähtävillä kunnan www-sivuilla 3.11.2026

Otteen oikeaksi todistaa

Padasjoki
04.11.2026

Minna Siljander-Salo

Tiedoksianto asianosaiselle
Lähetetty tiedoksi sähköpostitse 4.11.2026

Muutoksenhakukielto

§183

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- oppilaan arviointia (Perusopetuslaki 22 ja 42 c §).

Lausuntopyyntö, Päijät-Hämeen liiton vuosien 2027–2029 toiminta- ja taloussuunnitelma ja vuoden 2027 talousarvio

KH 26.10.2026 § 259
352/00.04.02/2026

Päijät-Hämeen liitto on lähettänyt 12.10.2026 jäsenkunnille tiedoksi ja mahdollista lausuntoa varten ehdotuksen vuosien 2027-2029 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi ja vuoden 2027 talousarvioksi. Mahdolliset lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 9.11.2026 mennessä.

Päijät-Hämeen liiton perussopimuksen mukaan seuraavan kalenterivuoden talousarvio- ja suunnitelmaehdotus on toimitettava jäsenkunnille 15.10. mennessä. Taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille varataan tilaisuus esityksen tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi.

Lausuntopyyntöön on nostettu seuraavat huomiot jäsenkuntien maksu- ja rahoitusosuuksista:

Maakuntavaltuuston hyväksymän vuosien 2026-2028 taloussuunnitelmassa jäsenkuntien maksuosuuden kasvu vuoden 2027 käyttömenohin arvioitiin 0 prosentiksi. Nyt valmisteltu talousarvioesitys on laadittu siltä pohjalta, että jäsenkuntien maksuosuus liiton käyttömenoihin kasvaa 0 prosenttia kuluvaan vuoteen verrattuna.

Lisäksi kunnilta kerätään:

- 100 000 euron rahoitusosuus Lahden yliopistokeskuksen toimintaan
- 87 000 euron rahoitusosuus liikunta- ja kulttuurihankkeeseen

Vuosien 2028 ja 2029 jäsenkuntien maksuosuuksien kasvuksi on arvioitu 1-2 prosenttia.

Valmistelija

Nimi: Susanna Leppänen
Tehtävänimike: Talouspäällikkö
Puh: 044 713 4506
Email: etunimi.sukunimi@sysma.fi

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää todeta, ettei sillä ole lausuttavaa ehdotuksesta Päijät-Hämeen liiton vuosien 2027-2029 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi ja vuoden 2027 talousarvioksi.

SYSMÄN KUNTA OTE PÖYTÄKIRJASTA

Kunnanhallitus § 259 26.10.2026

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen.

Otteen oikeaksi todistaa

28.10.2026

Sanna Nieminen
pöytäkirjanpitäjä

Tämä ote on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on julkaistu yleiseen tietoverkkoon 28.10.2026.

Ote pöytäkirjasta on lähetetty asianosaisille 28.10.2026.

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 259

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.